

Saksbehandler: Gia Thanh Tran

Kommunedirektør/rådmann: Øystein Hagerup

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
084/23	Kommunestyret	28.08.2023

Krav om sak om avlastning

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Karmøy kommunestyre tar fremstilling om saksgang til orientering og at familien vil ha samme tjenestetilbud inntil saken er endelig behandlet. Kommunestyret avventer behandling av statsforvalter i forhold til konkret avlastningssak.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem sak om tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester knyttet til barn etter at den aktuelle saken er ferdigbehandlet hos statsforvalter.

Kommunestyret 28.08.2023:

Behandling:

Avlastning Lotte, foreslått av Tor Kristian Gaard, HøyreFremskrittspartiet

1. Vedtak datert 15.05.23 som gjelder NN, oppheves slik at tjenestene fortsetter som før dette tidspunktet. Saken følges tett opp videre i tråd med gjeldende regelverk, faglige retningslinjer og anbefalinger på en måte som gir familien trygghet i hverdagen og i tråd med eventuelle pålegg eller instruksjoner fra statsforvalteren.
2. Formannskapet ber om sak via HHO med oversikt over antall barn/familier med ekstraordinære behov for tjenester på grunn av medfødte misdannelser, alvorlig kreft, fødselsskader eller andre alvorlige skader m.v. og hvorvidt kommunen har disse tjenester tilgjengelige i dag. Saken må også belyse hvorvidt det er tilstrekkelige og dekkende retningslinjer for slike komplekse situasjoner eller om det er behov for nye/tilpassede retningslinjer.
3. Gjennomgangen jfr. pkt. 2 prioriteres slik at eventuelle behov for nye tiltak kan belyses i budsjettforslag for 2024.

Fremmet for Karmøylista og Karmøy FrP
Lillian Lønndalen og Tor Kristian Gaard

avlastning Lotte, foreslått av Tor Kristian Gaard, HøyreFremskrittspartiet

Forslag

- Krav om sak om avlastning

Administrasjonens forslag

16.08.2023

Avlastning Lotte

Tor Kristian Gaard

27.08.2023

1. Vedtak datert 15.05.23 som gjelder NN, oppheves slik at tjenestene fortsetter som før dette tidspunktet. Saken følges tett opp videre i tråd med gjeldende regelverk, faglige retningslinjer og anbefalinger på en måte som gir familien trygghet i hverdagen og i tråd med eventuelle pålegg eller instruksjoner fra statsforvalteren.
2. Formannskapet ber om sak via HHO med oversikt over antall barn/familier med ekstraordinære behov for tjenester på grunn av medfødte misdannelser, alvorlig kreft, fødselsskader eller andre alvorlige skader m.v. og hvorvidt kommunen har disse tjenester tilgjengelige i dag. Saken må også belyse hvorvidt det er tilstrekkelige og dekkende retningslinjer for slike komplekse situasjoner eller om det er behov for nye/tilpassede retningslinjer.
3. Gjennomgangen jfr. pkt. 2 prioriteres slik at eventuelle behov for nye tiltak kan belyses i budsjettforslag for 2024.

Fremmet for Karmøylista og Karmøy FrP

Lillian Lønndalen Og Helge Thorheim (Karmøylista) og Tor Kristian Gaard og Rune Midtun (Karmøy FrP)

Habilitet

Nilsen (AP) redegjorde for sin habilitet ettersom han har et slektsforhold til , og ba om å få sin habilitet vurdert.

Nilsen (AP) fratrådte.

Rygh (KrF) tiltrådte som ordstyrer.

Pedersen (KrF) redegjorde for sin habilitet ettersom han har vært med å forberedt saken gjennom sin stilling som ansatt på Bestillerkontoret.

Pedersen (KrF) fratrådte.

Wisnæs (KrF) redegjorde for sin habilitet ettersom hun er venninne med det aktuelle barnets tante.

Wisnæs (KrF) fratrådte.

Voting habilitet:

Nilsen (AP) ble enstemmig erklært inhabil, jf. fvL § 6 (2).

Pedersen ble enstemmig erklært inhabil, jf. koml. § 11-10 (2).

Wisnæs (KrF) ble enstemmig erklært habil, jf. fvl. § 6, og tiltrådte møtet igjen.

42 representanter til stede.

Johannessen (AP) tiltrådte.

Jakobsen (KrF) tiltrådte.

44 representanter til stede før realitetsbehandling av saken.

Rygh (KrF) fremmet forslag om å lukke møtet i forkant av orientering, jf. koml. § 11-5 (2), jf. offl § 13 (1) jf. fvl. § 13 (1).

Gaard (FrP) fremmet forslag om å avholde orientering for åpent møte, og deretter lukke møtet før debatt.

Simonsen (UA) fremmet forslag om å la saken behandles i åpent møte.

Votering over å lukke møtet:

Forslag fremsatt av Rygh (KrF) om å lukke møtet i forkant av orientering fikk 33 stemmer, og vant frem.

Forslag fremsatt av Gaard (FrP) om å avholde orientering for åpent møte, og deretter lukke møtet før debatt, fikk 9 stemmer (7 FrP, 1 R, 1 UA), og falt.

Forslag fremsatt av Simonsen (UA) om å la saken behandles i åpent møte fikk 1 stemme (1 UA), og falt.

I åpent møte ble det vedtatt å lukke møtet, jf. koml. § 11-5 (2), jf. offl. § 13 (1) jf. fvl. § 13 (1).

Kommunalsjef helse- og omsorg orienterte om saken.

Thorheim (KL) fremmet følgende forslag på vegne av Thorheim (KL), Løndalen (KL), Gaard (FrP) og Midtun (FrP).

1. Vedtak datert 15.05.23 som gjelder NN, oppheves slik at tjenestene fortsetter som før dette tidspunktet. Saken følges tett opp videre i tråd med gjeldende regelverk, faglige retningslinjer og anbefalinger på en måte som gir familien trygghet i hverdagen og i tråd med eventuelle pålegg eller instruksjoner fra statsforvalteren.

2. Formannskapet ber om sak via HHO med oversikt over antall barn/familier med ekstraordinære behov for tjenester på grunn av medfødte misdannelser, alvorlig kreft, fødselsskader eller andre alvorlige skader m.v. og hvorvidt kommunen har disse tjenester tilgjengelige i dag. Saken må også belyse hvorvidt det er tilstrekkelige og dekkende retningslinjer for slike komplekse situasjoner eller om det er behov for nye/tilpassede retningslinjer.

3. Gjennomgangen jfr. pkt. 2 prioriteres slik at eventuelle behov for nye tiltak kan belyses i budsjettforslag for 2024.

Votering:

Innstillingen fikk 25 stemmer (8 SP, 6 KrF, 5 SP, 2 H, 1 MDG, 1 V, 1 SV, 1 UA), og vant frem.

Fellesforslag fremsatt av Thorheim (KL) på vegne av KL og FrP fikk 19 stemmer (8 KL, 7 FRP, 1 R, 3 UA).

Møtet ble åpnet før behandling av sak 85/23.

Vararepresentant Johannessen (AP) fratrådte.
Rygh (KrF) fratrådte som ordstyrer.
Nilsen (AP) tiltrådte møtet, og tiltrådte som ordstyrer.

44 representanter til stede.

KST- 084/23 Vedtak:

1. Karmøy kommunestyre tar fremstilling om saksgang til orientering og at familien vil ha samme tjenestetilbud inntil saken er endelig behandlet. Kommunestyret avventer behandling av statsforvalter i forhold til konkret avlastningssak.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem sak om tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester knyttet til barn etter at den aktuelle saken er ferdigbehandlet hos statsforvalter.

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Den 14.07.23 ble det avholdt et ekstraordinært møte i formannskapet. Bakgrunnen for møtet var at minst 1/3 av formannskapets medlemmer krevde møte. Formannskapet fattet følgende vedtak;

«De folkevalgte i Karmøy er opptatt at barn og familiene deres får de tjenestene de har krav på. Ap, KrF, SP og SV ser på dette som en alvorlig sak. Vi ser at administrasjonen/ kommunen nå har fått nye opplysninger og vil se på saken på ny. Familien skal ha samme tjenestetilbud inntil saken er endelig behandlet i administrasjonen/ Statsforvalteren i Rogaland. Dette er i henhold til vanlig saksbehandling i Karmøy kommune. Vi ber om at status i saken blir lagt frem til orientering neste formannskapsmøte.»

Vedtaket ble fattet mot et mindretall på 4 (2 FrP og 2 KL).

Som en følge av formannskapsmøte den 14.07.23 ble det fremsatt krav om ekstraordinært møte av 15 kommunestyrerepresentanter, som utgjør 1/3 av representantene, jf. kommuneloven §§ 11-2 (2) bokstav c og 11-3 (1) tredje setning.

På bakgrunn av dette er det lagt opp til en sak hvor det tas opp til behandling hvordan kommunestyret vil følge opp dette sakskomplekset videre.

I saken vil det bli gitt en kort oppdatering av status i den konkrete saken som formannskapet fikk orientering om og hvor det ble fattet vedtak.

Saken gir en innføring i saksbehandlingsprosessen i avlastningssaker hvor en vurderer at det er særlig tyngende omsorgsarbeid, og en kort innføring i hvordan dagens klageprosess fungerer i denne type saker.

Kommunedirektøren anbefaler at kommunestyret holder fast ved etablert prosess i denne type saker. Det er gitt oppsettende virkning i den spesifikke saken, slik at tjenestetilbudet opprettholdes frem til saken er endelig behandlet. Statsforvalters behandling av saken vil opplyse saken og

vurderingene som er gjort i kommunen. På bakgrunn av dette foreslås det at kommunestyret ber kommunedirektøren fremme en sak om helse- og omsorgstjenester angående barn når det er kommet en avklaring i denne konkrete saken.

Saks- og faktaopplysninger

Statsforvalter har gitt oppsettende virkning i saken til de har ferdigbehandlet denne. Både statsforvalter og Bestillerkontoret fikk inn nye opplysninger etter den 10.07.23. Saken ble derfor tatt opp til ny vurdering hos Bestillerkontoret og den 20.07.23 ble det fattet et nytt vedtak. Det nye vedtaket er samlet på 67,5 timer i uken, men i og med at dette ikke var likt vedtak som var gyldig til 14.03.23 ble det oversendt til statsforvalter for klagebehandling samme dag. Inntil svar fra Statsforvalter foreligger opprettholdes vedtaket på 88 timer i uken. Administrasjonen har vært i kontakt med Statsforvalter, men på nåværende tidspunkt kan ikke de opplyse om når konkret saken er ferdigbehandlet, men det vil bli innen 3 måneder etter de fikk tilsendt saken.

Saksbehandlingsprosess i forhold til avlastning ved særlig tyngende omsorgsarbeid

Det er opp til kommunestyret å vurdere hvilke kriterier som skal ligge til grunn for tildeling av de ulike tjenestene, kommunestyret vedtok gjeldende tildelingskriterier 12.12.22.

Karmøy kommune gir avlastning til 83 barn under 18 år. Familiene til disse barna får til sammen 2405 avlastningstimer i uken.

I tilfeller der det søkes om avlastningen i forhold til barn vurderes det i første omgang om det er særlig tyngende omsorgsarbeid og at foreldre/pårørende dermed har rett på pårørendestøtte.

Ved spørsmål om avlastning til foreldre med barn som er sykt eller har funksjonsnedsettelse tas det utgangspunkt i at foreldre har omsorgsplikt overfor sine barn uansett om barnet er funksjonsfrisk, sykt eller har funksjonsnedsettelse. Det betyr at foreldrene i utgangspunktet skal bistå sine barn med alt de skulle ha behov for.

I det omsorgsoppgaven overstiger det man kan forvente foreldre skal kunne klare selv på grunn av ulike sykdommer eller funksjonsnedsettelse hos barnet, kan kommunen støtte familien og avlaste i forhold til omsorgsoppgaver. Avlastningen kan både gis i hjemmet, hos andre eller hos familie som har en tilknytning til barnet. Avlastningen kan også gis i kommunale boliger/institusjoner. Avlastningen betyr at det er andre enn foreldrene som utfører omsorgsoppgaver overfor barnet. Det å utføre omsorgsoppgavene er å påse at en dekker de behovene som barnet har i den perioden det gis avlastning. Dette kan være praktisk bistand (hjelp til å utføre daglige, praktiske gjøremål og personlig stell) og/eller helsehjelp (handlinger som har forebyggende, diagnostisk, behandlende, helsebevarende/rehabiliterende eller pleie- og omsorgs formål som utføres av helsepersonell).

Det å overta omsorgsoppgavene kan enten være for kortere eller lengre tid, noe som avhenger av varighet på vedtaket. Dette blir gjort ut fra en individuell vurdering blant annet ut fra forventning om endringer i tilstand/funksjonsnivå hos barnet eller endringer i familiesituasjonen. Når det tidsbegrensede vedtaket utgår, vil saken bli vurdert på nytt av Bestillerkontoret. I vedtak om avlastningen kan også helsehjelp inngå og som hovedregel inngår helsehjelpen i vedtaket om avlastning for barn.

Når en ser på hvilken kompetanse som er nødvendig ved avlastningen, vurderes det enkelte barns behov slik at bistanden utføres forsvarlig. I forhold til omfang av avlastning er det Bestillerkontorets oppgave å vurdere hvor mye omsorgsarbeid det er rimelig at foreldrene gjør

selv og hvor mye omsorgsarbeid de kan avlastes fra ved at kommunen overtar omsorgsoppgavene.

Det gjøres en individuell vurdering i hver enkelt sak. Vurderingen gjøres når en søker om avlastning, den foretas også når vedtaket går ut eller det blir meldt om endringer for eksempel fra tjenesteutfører. Når Bestillerkontoret starter prosessen med å vurdere tjenestetilbudet, sendes det et forhåndsvarsel til søker om at dette arbeidet har startet. I vurderingen til Bestillerkontoret inngår legeuttalelse/erklæringer, informasjon fra kommunal tjeneste som gir avlastningen i hverdagen, vurdering av barnets beste. I tillegg vurderes avlastende forhold som for eksempel om det er andre barn i familien, skole og barnehage både for søsken og for barnet saken omhandler, hvordan barna påvirkes av at foreldrene har særlig tyngende omsorgsarbeid. Det legges også vekt på om familien får andre offentlige ytelser grunnet særlig tyngende omsorgsarbeid (dette kan være ytelser som hjelpestønad og pleiepenger), hvordan familiesituasjonen er, om en er alene med omsorgen helt eller delvis, hvilket annet nettverk den enkelte har til å bistå seg i forhold til situasjonen etc. I den grad det er mulig vurderes det også ved utmåling i forhold til tilsvarende saker, dette for å ivareta likhetsprinsippet. Det er en totalvurdering av disse elementene som tilsier hvor mye kommunen skal overta av omsorgsoppgaver.

Klageprosess

Når søker er uenig i vedtaket, kan dette påklages. I første omgang vil Bestillerkontoret se om det er nye opplysninger som tilsier at vedtaket skal endres. Bestillerkontoret kan i den sammenheng vurdere om det skal gis utsatt iverksettelse mens klagen behandles. Utsatt iverksettelse kan gis både ved vurdering om det er grunnlag for å endre vedtaket og eventuelt når det sendes til Statsforvalter for vurdering. Statsforvalter kan også på eget grunnlag gi oppsettende virkning.

Når det gis oppsettende virkning, betyr det at klager beholder vedtaket som før endringen ble vedtatt og dette beholdes til saken er blitt ferdigbehandlet enten av Bestillerkontoret eller av Statsforvalter. Avgjørelsen om utsatt iverksettelse er underlagt forvaltningens frie skjønn. I en slik vurdering vil blant annet sakens art og begrunnelse for å be om utsatt iverksettelse være av betydning. Et tungtveiende argument er om det vil ha irreversibel virkning om en ikke gis utsatt iverksettelse mens klagen behandles.

Statsforvalter har som hovedregel 3 måneders saksbehandlingstid fra saken er oversendt fra kommunen til statsforvalter har ferdigbehandlet saken.

Kommunedirektørens vurderinger

For kommunedirektøren er det flere vesentlige hensyn som er viktige. Det er sentralt at innbyggerne får de tjenestene de har krav på, at saksbehandling skjer i samsvar med vedtatte tildelingskriterier og at det er tillit til at saksbehandlingen i kommunen ivaretar dette på en måte som også sikrer likebehandling og forutsigbarhet.

Tildeling av helse- og omsorgstjenester er underlagt en omfattende administrativ saksbehandling grunnet sakens kompleksitet, og det er tjenester som er sentrale for innbyggerne.

Kommunedirektøren vil derfor vise til at det er systemer for saksgang som skal sikre gode prosesser rundt dette. Det skjer også i denne saken. Statsforvalterens behandling av saken vil gi grunnlag for veien videre. Dersom statsforvalteren er uenig i kommunens vedtak i saken, vil det gi grunnlag for revidert praksis i kommunen og de konsekvensene det vil gi. Dersom statsforvalteren kommer til at kommunens vedtak er forsvarlig, kan det på sin side gi grunnlag for at kommunestyret kan vurdere tildelingspraksis i denne type saker – med de konsekvenser det vil ha.

Kommunedirektøren legger også vekt på at saksbehandlingen av tjenester i størst mulig grad skal

behandle like saker likt. Det er opp til kommunestyret å vurdere hvilke kriterier som skal legges til grunn for tildeling av ulike tjenester. Om en ønsker en nærmere spesifisering av disse bør det prinsipielt komme frem i tildelingskriteriene som er politisk vedtatt. Dette vil sikre en større likebehandling og forutsigbarhet for innbyggerne. Endring av tildelingskriteriene vil også kunne ha budsjettmessige konsekvenser. Endring av et enkelt vedtak kan derfor ikke sees isolert, da det vil kunne ha konsekvenser for behandling av fremtidige saker om tilsvarende tema.

Kommunedirektørens oppfatning er at likebehandlingsprinsippet også tilsier at man følger ordinær prosess for klagebehandling. Det vil sikre en ekstern vurdering av forsvarligheten i vedtaket, blant annet også sett opp mot praksis i andre kommuner og gi et grunnlag for at kommunestyret kan ta stilling til om man vil vurdere endringer i de generelle tildelingskriteriene utover det som er lovpålagt. Slik kan en sikre at et eventuelt politisk vedtak om endring av tildelingskriterier bygger på et best mulig faktagrunnlag.

Kommunedirektøren foreslår at kommunestyret ber om at det legges frem en sak om tildelingskriterier for helse- og omsorgstjenester til barn etter at den aktuelle saken er ferdigbehandlet hos statsforvalteren. Frem til at saken er ferdigbehandlet hos statsforvalteren er kommunens vedtak i den aktuelle saken gitt oppsettende virkning.

Kommunestyret har adgang til å kreve ytterligere innsyn i den aktuelle saken. Dersom kommunestyret skal gå videre inn i behandlingen av en enkeltsak vil dette kreve omfattende innsyn i taushetsbelagte og sensitive personopplysninger, og det må gjøres en konkret vurdering av nødvendigheten av dette. Grunnvilkåret er at dette må være nødvendig for behandlingen av en konkret sak, samt at det forutsetter ordinært flertall i kommunestyret.

Kommunedirektøren vil for det første vise til at klagen ligger til behandling hos statsforvalter, og det er gitt oppsettende virkning i påvente av avklaring om det nye vedtaket anses som forsvarlig. Det vil derfor ikke skje endringer i tjenestetilbudet brukeren har før statsforvalter har vurdert forsvarligheten. Med utgangspunkt i flertallsvedtaket i formannskapet er det heller ikke gitt at det er et flertall i kommunestyret som vil anse det som nødvendig med et så omfattende innsyn i saksdokumentene. Kommunedirektøren anbefaler på denne bakgrunn at kommunestyret avventer ordinær klagebehandling hos statsforvalteren, og at det bes om en politisk sak om tildelingskriterier etter dette.